

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda... Kéziratok kizárólag a szerkesztőséghez...

Ramasetter Róbert Budapest

ALLET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Table with subscription rates for Hungary and Romania.

Bukarestben... Egy hónapra... Egy szám...

1934. december 29 Hétfő

Csaj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 290. szám

5685. Tévét

Márciusra összehívják a gyarmatok konferenciáját

London, december 27. A kormány hivatalos jelentését tett közzé, amely szerint egyfelől a gyarmatok és India kormányai között, másfelől az angol kormány között tárgyalások folynak...

Készül az európai antiholsevista front

Belgrád, december 27. Nincsic külügyminiszter a "Vremea" című lapnak nyilatkozott az európai antiholsevista front létesítéséről.

Nincsic nyilatkozatával egyidejűleg a "Daily Telegraph" párisi levelezője azt a hírt adja közre, hogy Sándor szerb király váratlan párisi látogatásának nagy politikai jelentősége van.

A walesi herceg üzenete Palesztina népének

Jeruzsálem, dec. 27. A palesztinai kormány a lapokban közzétette azt a levelet, amit a walesi herceg küldött Jeruzsálembe.

A szentív ünnepélyes megnyitása

Róma, december 27. Az összes templomok harangjai megkondultak, amikor a pápa szentív ünnepélyesen megnyitotta a Szent Péter-templom ajtaját.

Feloszlatták Radics pártját

A párt vezetői ellen az államvédelmi törvény alapján fognak eljárni. Radics Zágrábban rejtőzködik

(Belgrád, december 27. Az Új Kelet indósítójától.) A minisztertanács hétfő esti ülésén Mximovic Borsó külügyminiszter javaslatára elhatározta, hogy a Radics-pártot feloszlatja...

A határozat fogantatásáról eddig még semmi hír sem érkezett. A Radics-párt feloszlásának híre a baloldali belpolitikai körökben nagy konsternációt keltett.

Ujabb hír szerint Radics még nem távozott el az országtól, Zágrábban rejtőzik, a rendőrségnek azonban tudomása van a népevezér rejtőhelyéről, úgy, hogy minden valószínűség szerint őt is elfogják.

A kormány elhatározta, hogy a Radics-párt választól letétjét, jóllehet azokat a törvényszéket jóváhagyták, meg fogja semmisíteni. Politikai körökben elterjedt hírek szerint, a kormány horvát tagjai, dr. Surmin és dr. Drinkovic a minisztertanácsban élesen állást foglaltak a Radics-párt feloszlata ellen.

Nachum Szokolov a királyi pár előtt

Megnyílt az ókirályságbeli cionisták XV. kongresszusa

(Bucaresti-Bukarest, dec. 27. Az Új Kelet indósítójától.) Nachum Szokolovot, a cionista világ-szervezet végrehajtóbizottságának elnökét tegnap Duce külügyminiszter jelenlétében a királyi pár és töndörökös kihallgatáson fogadták.

Szokolov magas vendégül előtti kimértől részletes előadást tartott a cionizmusról és az országépítő munkáról. A felszólalásainak érdeklődést tanúsítottak az előadással szemben és kifejezésre juttatták, hogy baráti szemmel nézik az országépítő munkát.

Az ókirályságbeli cionisták XV. kongresszusát ma reggel nyitották meg ünnepélyes formák között. Szokolov kétórás hatalmas beszédében vázolta a cionizmus eddigi eredményeit és további feladatát.

A kölni zónát egyelőre nem ürítik ki

Németország erélyes jegyzéke. Minisztertanács Herriot betegyánál

(Páris, december 27. Az Új Kelet indósítójától.) Herriot miniszterelnök még mindig ágyához kötve irknyítja a francia politikát és közvetve a világpolitikát is.

A miniszterelnök közölte a francia kormány tagjával, hogy a brit kormány december 22-iki dátummal jegyzékét küldött a francia kormányának, amelyben a kölni zóna további megszállását határozták el.

A miniszterelnök lakásán jelen volt a tanácskozások során Foch marsall is, továbbá Desticker tábornok, akik a minisztereknek Németország lefegyverzéséről technikai közléseket tettek.

A francia külügyminisztérium most dolgozza ki a nagykövetek tanácsa első terjesztendő jegyzékét a kölni zóna kiürítését illetően. A jegyzékét szombaton terjesztik a nagykövetek tanácsa elé.

az intant minden kormányához határozott hangon demarsot intéztek és követelik a kölni zónának január tizedikén való kiürítését annál is inkább, mert ennek elmaradásaival a nacionalisták ereje óriási mértékben megnövekednék.

Berlinben még mindig bizakodnak abban, hogy január végén a kiürítés kérdésében kedvező határozatot hoznak a szövetségesek, akiknek nem érdekük, hogy Németországban a rend felboruljon.

Mxix kancellár kijelentette a lapoknak, hogy a szövetségesek elhatározásának asomora következményei lehetnek úgy a német belpolitikában, mint az európai általános helyzetre nézve.

A szövetségesek azon indoklása, hogy Németország lezserelése kéri, a szankció-politika visszatérését jelenti. Tény ezzel szemben az, hogy egyetlen állam sem szerelt le annyira, mint Németország.

um

oleum, via... gummi... lönlegessé... te

PÓT

tatii 1.

misoara.

ott árak

phaták

szon

105 80

on

115-161

n

135 170 475

262 712 1187 1425

ek

87-50

150 125

1500

3900

125 től

átok

900 től

zték:

garnitúrák... sár... cipőkben... gummi... kárukban... zézőkben. Stb.

yban

en.

Herriot fogadta Wals tábornokot, a német-országi ellenőrcs-bizottság elnökét. A tábornok alaposan tájékoztatta a francia miniszterelnököt a németországi katonai lezerelés tárgyában, azonban csak a technikai természetű jelentéseket tett, amelyekről különben írásos memorandum is készült.

Az amerikai közvélemény szerint Németország és a szövetségesek között kielégítő meg-

állapodás fog létrejönni a közeli zóna kiűréséről. Coolidge elnök a sajtó előtt tett nyilatkozatában is ugyanilyen véleménynek ad kifejezést. Hivatalos amerikai akció nem várható ugyan a kérdés körül, Amerikának azonban általános érdeke fűződik Európa jólétéhez, amelynek egyik sarkalatos problémája, hogy Németországnak adassék vissza gazdasági és politikai függetlensége.

Amikor a halál hídjáról kétfelé ágazik az út

Halálos végű autokaramból a nagyiklói halálhídnál. Szörnyethalt a dési színház primadonnája. Kürthy Böske megtartotta esküvőjét

(Cluj-Kolozsvár, december 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyiklói hírhedt halálhíd már régen nem hallatott magáról. A borzalmas emlékü híd, amely már hat ízben aratott halált, úgy látszik nem akart érdemtelen lenni nevéhez és csütörtökön délelőtt újból munkát adott a halálnak, amely most az egyszer könnyűre fordult, mint más esetekben és hat ember közül csak egy fiatal asszonykának ragadta el az életét.

Egy vidám autótúra

A jelenleg Désen állomásozó Gáspár Jenő színtársulatának több tagja a karácsonyi ünnepekre Kolozsvárra akart jönni, hogy itt a társulat primadonnájának, Kürthy Böskeének az esküvőjét megtarthassák. Csütörtökön a kora reggeli órákban autón indult el Désről a jókedvű társaság: Kürthy Böske, a társulat primadonnája, Bencze Böske, a társulat szubrettje, Schreiber Ernő magánhivataltok, a Bencze Böske férje, Kürthy Géza fiemei tisztviselő, aki a hűga esküvőjére érkezett, Sorbán Vilmos autótulajdonos, valamint sofförje Lóte István. Az autót Sorbán Vilmos vezette. Bencze Böske az első ülésen az autóvezető Sorbán mellett foglalt helyet.

Alig indult el az autó Désről, amikor a motor defektet kapott. A javításba majdnem három óra telt bele, úgy hogy félb volt, hogy az autó nem érkezik be a randes időben Kolozsvárra, hol Kürthy Böskeének előre meghatározott időben vőlegényével kellett volna találkozni. Amikor az autó javításával elkészültek, Sorbán Vilmos engedett a társaság kérésének és az autót a legnagyobb sebességre kapcsolta be, így próbálva az elvesztett időből valamit behozni.

Nagyiklód előtt néhány kilométerrel van a nagyiklói halálhíd, amely azért kapta ezt a nevet, mert ezen a helyen az országot szabályos derékszögűt ír le, a derékszög csúcán pedig egy ötméteres fahíd kezdődik, amely alatt egy nagy szakadék tátong. Az autóvezetők, akik gyakran járnak ezen az úton, ismerik a veszélyt és a híd előtt néhány méternyire teljesen lefékeznek a robogó autót és a merész kanyarodót egész lassan csinálják meg.

Sorbán Vilmos későn vette észre, hogy az autó elérkezett a halálhídhöz és amikor észrevette a merész kanyarodót, azonnal fékezni próbált, de a teljes sebességgel robogó gépkocsit nem lehetett lefékezni, csupán némileg csökkenteni a sebességet és az autó negyven kilométeres sebességgel rohant neki a híd korlátjának, amelyet kiürve, nyilgyenesen zuhant alá a négy méteres szakadékba.

A zuhanás irtózatos volt. Az autón ülők mindegyike eszesített eszméletét és ájultan heverték az autó romjai alatt. Először Bencze Böske férje, Schreiber Ernő nyerte vissza az eszméletét, aki dacára súlyos fejszébenek, tántorgó léptekkel ment be a faluba, ahonnan embereket hívott segítségül, hogy szerencsétlenül járt társai segítsenek. Rövid idő elteltével orvos is érkezett a baleset színhelyére és az előhívott emberek segítségével megkezdtek a mentési munkálatokat.

Bencze Böske meghalt

A romokat eltávolítva, egyenkint kerültek ki az autó roncsai alól a szerencsétlenül járt utasok. A romok alól utóljára Bencze Böske kiestt ki, akinél azonban az orvosok fáradozása már teljesen fölöslegessé vált, mert ko-

ponya-, mellkas- és nyakcsigolyatöréseket szenvedett és mire előkerült az autó roncsai alól, súlyos sérüléseibe belehalt. Az orvosok a többi sebesülteket azonnal bekötözték és autóval a dési kórházba szállították. A szerencsétlenül járt utasok közül súlyosabb sérüléseket szenvedtek Sorbán Vilmos, aki kezén és fején, Schreiber Ernő, aki fején és bal vállán szenvedett súlyosabb sérülést. Kürthy Géza a fején és a vállán szenvedett komolyabb természetű sérülést. Lőte sofförnek a jobbkarja két helyen eltört.

A halál torkából a menegzőre

A társaság tagjai közül a borzalmas katasztrófát a legszerencsésebben Kürthy Böske színesen uszta meg, aki csak egész könnyű horoszlásokat szenvedett, úgy, hogy nála alig volt szükség orvosi beavatkozásra. Ma a délelőtti folyamán azonban Kolozsváron olyan hírek terjedtek el, hogy Kürthy Böske is olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy az orvosok nem tudták az életnek megmenteni és ő is belehalt sérüléseibe. A hír nem telet meg a valóságnak, mert dési tudósítónk jelentése szerint az összes sebesülteket annyira jobban vannak, hogy már el is hagyták a kórházat és az Európa-széloda szobáiban fekszenek és néhány napon belül teljesen felgyógyulnak. Értésülésünk szerint Kürthy Böske sérülései annyira könnyűek voltak, hogy ma délután az eredetileg karácsonyi első napjára tervezett esküvőjét Désen meg is tartotta.

Bencze Böske holttestét férje Kolozsvárra szállította, ahol ma délután helyezték örök nyugalomra. Temetésre a kolozsvári magyar színház területén került sor. Ugyancsak részt vett a temetésen igazgatója, Gáspár Jenő is, aki értesülve a primadonna haláláról, azonnal Kolozsvárra érkezett.

A világ legritkább bélyegét kétféle magyar koronáért vettek meg egy aukción. A híres ferrari bélyeggyűjtemény h. rm. dik párisi aukcióján eladásra került a világhírű Britisch-Guyana karminpiros, egyenes bélyeg, amelyet 1856-ban adtak ki. A szakértők egyöntetűen ezt a bélyegét tartják a piacra kerülő ritkaságok közül a legritkábbnak. Az említett aukción mintegy kétféle magyar koronának megfelelő francia frankért kelt el és egy Amerikában, Utikában lakó, messze földön híres bélyeggyűjtő: Hind vásárolta meg, aki minden gondolkodás nélkül lefizerte azt a mérsébe illő összeget a cöppnyit, már a régiségtől sárguló papírdarabokáért.

A santa Fiske

Zsidó koldusregény

Írta Mendel Moicher Szóforin Fordította Székely Béla

XXI.

Fiske az utolsó szavaknál kezei közé rejtette arcát, elfordult és sirni kezdett. Megérezte, hogy mennyire szenved és békében hagyta. Mi is elszorodtunk, némán álltunk, gondolatainkban elmélyedve. Alter a pajesze megett kaparászott és kezével végigsimogatta az arcát, homlokától a szakálláig, melyet mind az öt ujjával megfogott. Közben nagyokat sóhajtott. Látni lehetett rajta, hogy nagyon izgatott és valami dul a belsejében. Magam is nagyon szomorú voltam, Fiske története nagyon lehangolt. Világ teremője — gondoltam magamban — mit is jelenthet az szerelmesnek lenni? Hallottam ugyan róla, hogy ilyesmi is előfordul, de sohse tudtam megérteni, hogy tulajdonképpen micsoda is az. „Varázslat van benne,” szokták mifelénk mondani. Valami üvegecskét, vagy varázsfüvet kap az ember egy vén boszorkánytól és attól van. Az öreg boszorkányoknak hatalmában van, hogy ilyesmit megtegyenek, sőt még arra is képesek, hogy azt a férfit, aki otthagya a feleségét, seprűn lovagolva visszahozzák az aguneba; olyan világos ez, mint a nap; egy csomó tanu is van erre, többnyire öreg, szakállas zsidók... Szerelmesnek lenni: olyan betegséget jelent ez mifelénk, mint a láz, melankólia, eskór és más hasonló rossz dolgok, amelyek ellen csak a Baal Sem, vagy — legyen közöttük különbség téve — csak a tatár segíthet. Ha valahogy szóba került, hétszer ki szoktak köpni; vagy megfogja az ember a szemét és szeliden mondja: „Ne legyen a mának és zsidó gyermeknek mondva!” Mint valami bolon-

don, úgy nevetnek a szerelmesen is, sőt ez még jámbor tett számba ment.

Ez a betegség azonban — ahogy emlékszem, — csak a nagyon gazdag, vagy a nagyon szegény emberek között fordul elő. A középosztálynak fogalma sincs róla. Mindig csodálkoznom kellett rajta. Micsoda ez tulajdonképpen? Valami alapja csak kell legyen? Azt a dolgot a boszorkányokkal egyáltalán boldonságnak tartom; az üvegecskében sohse hittem, bár sokféle eretnkséggel vádoltak meg. Hát hallották már, hogy valaki ne hitt volna a varázslatban, a tatárok csodaerejében, a boszorkányokban? Szerettem volna mindig valamiféle magyarázatot kapni és most, azt hiszem, megtaláltam. A gazdag embereknek tulságos jó dolguk van ezen a földön, a legdrágább ételekben és italokban duskálhatnak és mindenben, amit csak akarnak; csak a betegség hiányzik; ezért vannak időnként ilyen bogarai. Hogy ez komoly dolog, vagy csak valami tréfa, igazán nem tudom; hiszen éppen ez a titkos benne. Ami pedig a koldusokat illeti, nekik a maguk módja szerint van jó soruk. Nincs sok veszteni valójuk, másnak a költségén élnek és nem csinálnak maguknak sok gondot belőle. A szegénynek meg kevesebbet törődnek. Ezért nekik is kedvük szottyann az ilyen dolgokra. Ez az oka annak, hogy ez a betegség csak a gazdagoknál, vagy a szegényeknél fordul elő. Ami a középosztályt illeti, ezeknek egész másfajta gondjaik vannak; mindig a keresetre kell gondoljanak és az üzlet a legfontosabb náluk. Minden üzlet, még a házasság is. Az ember feleséget vásárol magának; előbb azonban kiszámítják az árát, a hozományt és minden apróságot. A stramlit és a sabszkbátot is kifejezetten fel kell venni az eljegyzési szerző-

désbe. Ha a kötelezettségeket mind teljesítették, akkor azt mondják: Gyere kedves kale a a sadchennel és a badchennel és az egyházi személyekkel a chupe alá, mert ezeknek is része van az üzletben. Légy asszony, szülj gyermekeket és ha kedved van élni, élj velem százhusz esztendeig, ha csak nem akarnál idő előtt meghalni. Hogy szép vagy, vagy csunya, okos vagy-e, vagy buta, az nekem egyre megy, az a te dolgod; az asszony az csak asszony. Mi nem vagyunk gajok és nincs időnk ilyesmikre gondolni; mi zsidók vagyunk, kereskedők, ügynők, szatócsok és csak az üzlettel törődhetünk. Sok olyan hozzám hasonló foglalkozású férfi van, aki szinte alig beszél a feleségével, sohse jut hozzá, hogy egy asztalnál egyék vele és mégis minden a legjobb rendben van. Mind a két fél nagyon meg van elégedve és ilyen életet kíván minden jó emberének és azok gyermekeinek... Ha meghal valakinek a felesége, zsidó szokás szerint leül a sívet és gyakran még a harminc gyásznap letelte előtt másodsor is megházasodik. És hasonló módon esetleg a harmadik, negyedik, ötödik asszonyt hozza haza... És ez így megy tovább, amíg végül, amikor már az „ajándék”-éveit éli, egy öreg asszonyt vesz el, többnyire azzal az ürügyel, hogy vele együtt tér vissza Erec Jiszroelba. Az egészet úgy hívják a zsidóknál: „Isten parancsolatát teljesíteni...” Amikor a zsidó sábeszkor eszik, az nem valami közönséges étkezés, csupán a has miatt, hanem a három „sábesz-étkezés” parancsolatának teljesítése. Ugyanez az eset a széder boránál is; azért issza talán a zsidó, mert a borban élvezete telik és a knédlik után felfrissíti? Isten örizz! Jámbor arccal mondja hozzá: „Ime teljesíttem a négy kehely parancsolatát”.

Híre

Turistaf... Comerci... 192... szeptember... melyek közül... töitek az or... kereskedési i... turistaforgal... nek a közelg... nérségak je... előrelátatós...

Selyem... szövőgyár T... part mellett... egyelőre egy... esővizek fog... később egy u... szintén 24 m... 25-30 ezer... anyagot egye... iparág eredm... anyagot a se... fogják előáll... kás lesz fogl... különböző Sv... fognak alkalm... máter különb... 3500 font ste... sések már me... működni fog.

Alkohol... egy alkohol... Hakharif né... nemcsak s b... teni, hanem... termelul. (Pa... koholt impor... stül háromak... különböző ter... avivi gépész... gyésmzőnök, k... kénitási min...

Arabok m... lemből jelent... ság hírszáma... mezőgazdasági... mezőgazdasági... Az iskola... pénzből fed...

A jeruzsá... pélyes meg... King George... utóljára az ü... forgalomnak a... 20 méter széle... totta m.g. Az... szes kor nányz... lok, a zsidó h... valamint egy...

Hedizasz... tolnak. Jeruz... arab ujság sze... lezajlott savarg... amennyiben Ak... sokat lekaposolt... mandatárius h... tartórnak nyil...

Erec Jiszr... perselyeket. A... utóbbi ülésén... a K. K. L. gy... világban mintegy... Palesztinában a... tinal vállalkozó... persely előállítás... a K. K. L. dir... a zsidó munkánu...

Továbbra... áramlat Pales... egyre 624 bavár... Lemont...

Prága, dec... lössiműség ezarint... A koalíció egyelő... kormányt átmen... át, vagy pedig a... a kormányzást az... nyíven hivatalnok... elnöke már január... sokat pedig tavas...

Lömaan Akkó jegyzések utolsó befizetési terminusa! december 29.

Hírek Palesztinából

Turistaforgalom Palesztinában. A hivatalos "Comercial Bulletin" értesítése szerint Palesztinának 1924 május, június, július, augusztus és szeptember havában 22.384 turista látogatója volt, melyek közül nagyon sokan két hónapot is eltöltek az országban. A vendégek, szálloda és műhelyek ipar meglehetősen virágzóan örvend a turistaforgalom által és nagy előkészületeket tesznek a közelgő újabb szezonra. Ezen turistatárgy-népszerűség jelentése szerint a téli turistaszazon előreláthatólag a nyári szezont is felül fogja múlni.

Selyemszövőgyár Palesztinában. A selyemszövőgyár Tel-Aviv közelében, Mabluban, tengerpart mellett m² területen épül. Az egész gyár egyelőre egy emeletes épületből fog állni és 24 szövőszék fog benne dolgozni. A gyár tulajdonosa később egy újabb emeletet fog rája építtetni, mely szintén 24 szövőszék dolgozna. A befektetést 18két 25-30 ezer font sterlingre becsülik. A nyersanyagot egyelőre külföldről importálják és ha az iparág eredményesen mutatkozik, egy a nyersanyagot a helyi szövőszék tevékenységével belföldön fogják előállítani. Kezdetben a gyárban 40 munkás lesz foglalkoztatva, azonnal külföldről, de később Svájcban néhány szakképzett instruktort fognak alkalmazni. A havi termelést 12-15 ezer m² különböző selyem anyagra becsülik mintegy 3500 font sterling értékben. A szükséges építkezések már megkezdődtek és a gyár rövid időn belül működni fog.

Alkohol- és élesztőgyár Haifában. Haifában egy alkohol és élesztőgyár létesítetett és ócege Hakharif név alatt van bejegyezve. A gyár nemcsak a belföldi szükségletet akarja kielégíteni, hanem egy exportfőlételest is számít termelnie. (Palesztina ezideig évi 500 tonna alkoholt importált.) A gyár öt tulajdonosa közül háromnak már volt szeszgyára Oroszország különböző területein, a negyedik társ egy tel-avivi gépészmérnök, az ötödik pedig egy vegyész mérnök, aki az egyetemen van alkalmazva kémiai minőségben.

Arabok mezőgazdasági iskolája. Jeruzsálemből jelenik: A "Jarmuk" című arab újság híradása szerint a palesztinai kormány mezőgazdasági rezortja Tel Kerezenben arab mezőgazdasági iskolát szándékozik alapítani. Az iskola főtartási költségeit alapítványi pénzből fedezik.

A jeruzsálemi King George Avenue újszerű megújítása. A napokban zajlott le a King George Avenue, Jeruzsálem egyik új utcájának ünnepélyes megújítása, hogy azt a forgalomnak átadják. A 2 kilométer hosszú és 20 méter széles utat Sir Herbert Samuel nyitotta meg. Az ünnepélyen jelen voltak az összes kormányzó tisztviselők, a külföldi konzulok, a zsidó hitközségek és testületek vezetői, valamint egy tízezer főből álló tömeg.

Hedzsasz-városokat Transzjordániához csatolnak. Jeruzsálemből jelenik: Az "Alif Ba" című arab újság szerint Nagybritania a Hedzsásban lezajlott zavargásokból előnyt szerezett magának, amennyiben Akaba, Tabok, Maasz és Petra városokat lekapcsolták a Hedzsasz-területből és a brit mandatórius hatalom alatt álló Transzjordániához tartozónak nyilvánították.

Erec Jiszraeiben állítják elő a K. K. L. perselyeket. A K. K. L. direktórium egyik legutóbbi ülésén azt a határozatot fogadta el, hogy a K. K. L. gyűjtőperselyei (melyekből az egész világon mintegy négyezer van készve) ezáltal Palesztinában állítsák elő. Mideig egyik palesztinai vállalkozó sem tartotta érdemesnek, hogy a persely előállításához szükséges gépeket importálja, a K. K. L. direktórium ez a határozatával akar a zsidó munkának egy újabb lehetőségét nyitni.

Továbbra is tart az erés bevándorlási áramlat Palesztinába. A Jaffai T. I. jelenté, hogy a december hó 10-én beutazott hajóval egy-szerre 624 bevándorló érkezett az országba.

Lemond a cseh kormány

Prága, dec. 27. A Svcha-kormány minden valószínűség szerint már a napokban le fog mondani. A koalíció egyelőre nem határozott afelől, vajjon a kormányt átmenetileg hivatalnok-kabinetnek adja át, vagy pedig a pártok közül valamelyik vállalja a kormányzást az új választások kiírásáig. Amennyiben hivatalnok-kormány jönne, ezt a köztársaság elnöke már januárban nevezné ki. Az új választásokat pedig tavasszal ejtenék meg.

Duca külügyminiszter nyilatkozata az elmúlt év külpolitikai mérlegéről

Csak az Oroszországgal való viszony nem javult. A gazdasági krízis csak az újjáépítés egyik mellékhatása

(Bucaresti—Békaest. dec. 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Duca külügyminiszter a napokban fogadta a külföldi újságírók bukaresti tudósítói akik előtt nyilatkozatot tett Romániának az elmúlt évben lezajlott külpolitikai eseményeiről. A nyilatkozatban a külügyminiszter többek között ezeket mondja:

— Az 1924-es év a román külpolitikában kimagasló eseményt nem hozott. Mi ez év folyamán igyekeztünk egy a szövetséges nagyalamok, valamint Lengyelország és a kisanant-hoz való barátságos viszonyunkat szorosabb kötésekkel megszilárdítani és megkíséreltük a szomszédállamokkal való kapcsolatunkat megjavítani. Azt hiszem, nyugodtan megállapíthatom, hogy igyekeztünk nem volt hiábavaló és sikerült megvalósítanunk ezt a programot.

— Csat Oroszországhoz való viszonyunk nem jött egyetlen lépéssel sem előre. Bécsi tárgyalásaink megmutatták a részünkről való jóindulatot, nevezetesen, hogy a szovjetszkekkel normális viszonyokat akarunk kezdeni, azonban ugyanazek a tárgyalások egyúttal be igazolták, hogy Szovjetországgal szemben nem akarja elismerni a mai határokat, még mindig olyan állásponthoz ragaszkodik, ame-

lyet egyetlen román kormány sem tehet megtevé. Mindazok, akik Románia külpolitikáját figyelemmel kísérték, meggyőződhetnek róla, hogy ez a politika át van hatva a béke politikájától és esája a békének minden eszközzel való megszilárdítása. A nagy összeomlás után, amelyet a háború idézett fel, erre valóban mulhatatlan szükség is van.

— Ami az ország gazdasági politikáját illeti, az 1924-es év az első, amelyben a rend és tákarékoság politikájának gyümölcsei mutatkoztak. Az utóbbi költségvetések mind jelentősebb fölöslegeket mutatnak fel és valótán a stabilizálás tendenciáját mutatja. A pénzkrízis napról-napra enyhül és mindenki belátja, hogy a pénzváltás nem egészségtelen gazdasági viszonyok idézték fel. A krízis voltaképpen nem más, mint az újjáépítés egyik mellékhatása. Az utóbbi évek súlyos pénzügyi és gazdasági helyzete után alig lehet arra gondolni, hogy a helyzet tökéletesen szánalódik. Azonban nincs az a pártatlan szemlélő, aki nem látná be, hogy e téren jelentős haladás történt és hogy sok ország megirigyelhetné Romániát ezért az előbbrejutás-ért, amelyekre hároméves megerőltetett munka után felküzdötte magát.

Súlyos vasuti szerencsétlenség Nagyvárad mellett

Hibás váltóállítást idézte elő az összeütközést. Két vasutas megsebesült

(Orudea Mare—Nagyvárad, december 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Könnyen végzetesé válható súlyos vasuti szerencsétlenség történt szerdán este a nagyváradai állomás közelében. Tíz óra után néhány perccel indult el Kolozsvár felé az egyik vegyesvonat, amely kísérve az állomás épületéből, teljes sebességgel haladt az úresnek jelzett vasuti pályán. A vegyesvonat az állomástól néhány kilométernyire az egyik fordulónál hirtelen szembe került egy teljes sebességgel rohanó úres mozdonyal, amely teljes erejével beleszaladt a rendezés beállításával haladó vegyesvonat mozdonyába. Az összeütközést óriási robbanás jelezte. A vegyesvonat kocsijai egymásra torlódtak és a vonaton utazó közönség között olyan pánik tört ki, hogy egymást gáncolva igyekeztek kiszabadulni a kocsiból.

A vegyesvonat mozdonyvezetője, Oloekner Armin, amikor a közeledő mozdolyt észrevette, hirtelen leengrott a mozdonyról és így

különböző bja nem történt, de a mellette szolgálatot teljesítő Sós Sándor fűtő, valamint a másik mozdony vezetője Demján János, olyan súlyosan megsebesültek, hogy kórházba kellett őket szállítani.

Az összeütközés teljesen pozdorjává törte a két mozdonyt, úgy, hogy ki kellett vonni a forgalomból. A pálya, valamint a vegyesvonat kocsijai nem rongálódtak meg jelentékenyebben és a vegyesvonat néhány órai késéssel folytathatta útját Kolozsvár felé.

A vasútigazgatóság és a rendőrség a nagyváradai állomás főnökével karöltve azonnal hozzáfogtak a vizsgálatához, hogy megállapítsák, kit terhel a mulasztás az összeütközésért és a felelőség. Kihallgatták Glockner Armin mozdonyvezetőt, valamint Sós Sándor megsebesült fűtőt. Mindketten tisztázták magukat a felelőség alól, mert vallomásuk során beigazolást nyert, hogy a pálya szabadnak volt jelezve és hibás váltóállítást idézte elő az összeütközést.

Az albán fölkelők Tiranában

A kormány tagjai elmenekültek Olaszország követeli Jugoszlávia semlegességét

(Róma, dec. 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az olasz közvélemény az utóbbi napokban erősen foglalkozik az albániai eseményekkel, amely most már nagyszabású európai ügyvé nőtte ki magát. Az albán fölkelőknek sikerült a Prisha-szorosát elfoglalniuk és belgrádi jelentések szerint a felkelők már Tirana városát is elfoglalták. Az albán kormány elhagyta már a várost. A felkelők élén most a számszerűtől függetlenül Ahmed bej Zogal áll, aki a felkelők élén bevonult Tiranába. Az olasz kormány intervenciójára a népszövetségi tanács fűtőháza jegyzéket intézett a jugoszláv kormányhoz, amelyben figyelmeztették a jugoszlávokatra, hogy az albán kormány állítása szerint jugoszláv reguláris csapatok vették részt a fölkelésben. A jegyzék követeli az erőveteközö válság haladéktalan közeledését.

hogy Tirana és Skutari elkeseredett harcok után a felkelők birtokába jutott.

E hírekkel szemben az albán hivatalos sajtó-iroda a következőket közli: „Koszovo vidékén a kormányosapatek offenzívába mentek át. Stratégiai okokból csapataink Tuzsan és Kranea környékén visszavonultak. Az ellenség, amely ezt a mozdulatot a gyengeség jelének vette, csapatainkat megtámadta. Közben súlyos vereséget szenvedett halottakban, sebesültekben és foglyokban. Az albán csapatok megtámadták a bandákat, amelyek nagy rendtelenségben vonultak vissza.”

Ujabb, Rómába érkezett jelentések azonban a hivatalos sajtóiroda közléssel szemben kategórikusan állítják, hogy az albán forradalmárok csütörtökön megszállták Tirana, Vannoli miniszterelnök pedig miniszterársaival együtt Valonáb menekült. A kormányosapatek feloszlóban vannak, míg a forradalmárok között rend és fegyelem uralkodik.

Belgrádban Ninesics jugoszláv külügyminiszter ismételt nyilatkozott az albán eseményekről és kijelentette, hogy az albán belügyekbe való közbelépésre a jugoszláv kormány semmi oka nincs. Hangoztatta, hogy Jugoszlávia viszonya Olaszországgal szemben kedvező és a viszonya római szerződés alapján kívánják továbbra is fentartani.

Ahol Páris zsidó élete zajlik...

Zsidó sziget Páris emberrengetegében. A Foyer Israélite élete

(Páris, december 27. Az Új Kelet tudósító jától) Párisban annyi az angol, hogy néha egész joggal nevezik Páris az angolok legzsibosabb városának. Egész negyedek vannak Párisban, ahol az angolok vannak túlsúlyban, így különösen a Rue B. voli és a Madelaine templom környékén. Ezekben a részeken még a cégtáblák is nagyrészt angol felirátusok. De nemcsak egyes előkelő negyedek hemzsegnak angoloktól, hanem a Quartier Latin a diáknegyed egyes részei is, mint a Rue de Medicis és a Correfour. Ezen a részeken rengeteg az angol vendéglő. E nagy vendéglő sokad. lomban egy zsidó vendéglő is meghúzódik díszkrét szerénységgel. A vendéglő feletti cégtáblán fekete alapon, sárga betűkkel ez áll: „Foyer Israélite”. Egyszerű üzlethelyiség ez, melynek ablakai fehér függönyökkel vannak a kíváncsiak tekintetétől elzárva. És mégis, Páris rengetegében valóságos kis sziget ez a vendéglő a zsidósághoz ragaszkodó emberek számára. Valamikor elzárt zsidó diákok alapították, akiket tanulmányi és foglalkozási ebből a negyedhez kötött. A Foyer t 1919-ben alapították és elsősorban csak elzárta az utcák benn. Amikor aztán Koe Európát elöntötte a numerus clausus barbarizmusa és a zsidó diákok és zsidó munkások emigrációja megindult Páris felé, a Foyer helyiségei egyszerre szűknek bizonyultak. Ma már a Foyer napi vendégeinek száma kétszázal magasabbra rug.

Egy vendéglő, ahol mindenki zsidó

Érdekes és a zsidó pitehére különösen jellemző, hogy a Foyer minden vendége zsidó, szeptől, de azért rövid intervallum után mindenki csak ide tér vissza. Hogy mi okozza ezt? Semmi más, mint az, hogy Páris végtelen emberrengetegében ez az egyetlen hely, ahol külső és belső jellegzetességben minden zsidó. Zsidók a pincérek, a kávéházak, a mosogatólegények is. A bejáratnál díszkrét huzódik meg a kasza, ahol minden vendégnek étkezés előtt kell megváltania a jegyét. A szűk anyósokra való tekintettel kétféle ebédet tálalnak fel: hússal és hússal nélküli valót. A leves rendszerint rossz, míg a hogy valami ize is legyen, jó frankfurti leveskockával kell megízeseiteni. A rossz levest a főzések voltak hivatva pótolni, azonban a változatosság a főzések terén is csak annyiban érvényesül, hogy egyik nap „első” főzéseként tálalják fel a babot, a másodnap „második” főzéseként. Az első és második főzés után jön az utolsó fogás, az úgynevezett „dészert”, mely rendszerint egy almából, vagy mandarin narancsból áll. Mind azért a jőért kárpótol a jó párisi szokás, amelyet a Foyer is tisztel, hogy kenyérrel ingyen és annyi ehet az ember, amennyit akar.

Madame Pamrazal is vendég lesz

Nemrégiben még egy kicsi, hővére asszony volt a kasza, aki Madame Pamrazal névre hallgatott és akit mindenki a Foyer vezetőjeként tisztelt. Madame Pamrazal külső jellegzetességét egy belső jellegzetesség is növelte, tudniillik palestinai születésű nő volt, a tiberiái rabbi leánya, akit egy Palestínába bevándorolt orosz zsidó hagyott hátra özvegyként. Madame Pamrazal szokásos böbeszédességét öt nyelven élhette ki, tudott héberül, arabul, franciául, spanyolul és olaszul. Természetesen ez is növelte tekintélyét, külsőben a palestinai vendégek előtt, de nem volt kisebb a tekintélye a franciául és olaszul beméző vendégek előtt sem. Madame Pamrazal — nagy létszám — túlságosan kiélte magát a sok beszédben, mert végül is otthagya a Foyer-t a felelősségi tekintélyét a kevésbé tekintélyes, de annál kényelmesebb vendéglő tisztasággal cse-

relte fel. Most, hogy csak mint vendég jár a Foyer-ba, sokkal kevesebbet beszél és annál többet — eszik. Ugy látom, ő az egyedüli, aki feltétel nélkül meg van elégedve a Foyer kosztjával. Helyét a kaszánál egy elzárt foglalta el, aki természetesen nem örvead olyan közkedveltségnek, mint elődje, ami nemcsak arra vezethető vissza, hogy szűkös, hanem arra is, hogy szűksaványságát csak két nyelven tudja érvényre juttatni.

Annál hitebben juttatja érvényre Pamrazal asszony sok nyelven kifejezett böbeszédességét. Niszin, ez a konstantinápolyi zsidó fiú, aki pincéri tisztét olyan büszkeséggel tölti be, mint ha magasabbrendű hivatást teljesítené. Niszin olyan mint a higany, vagy mint egy peripetuum mobile: folyton mozog, ide-oda szaladgál és a sovány kosztot közvetlen humorral, állandó böbeszédességgel fűszerezi. A világ nek tén minden ismert nyelven beszél, ami arra vall, hogy a diplomáciai pályán sem kevesebb díszességgel működött volna, mint a pincérin. Annál csendesebb a másik pincér, a Michel, aki szótlanúságának megfelelően természetesen kevesebb nyelvet is beszél.

A Foyer „egyéniségei”

A Foyer nemzetközi, szinte babiloni szóáradatában a magyar nyelv tekintélyesen van képviselve. A Foyer hivatalos feliratai héberül, franciául, magyarul és jiddisül vannak megfogalmazva. E feliratsaványok nem holmi erkölcsi vilázműveket tartalmaznak, hanem rövid de annál hatékonyabb tilalmakat, így például azt, hogy a konyhába szigorúan tilos a bemenet. Ez a tilos rendelet aligha nem igaz bölcs intenciókat leplez, tudniillik megóvta a vendégeket arról, hogy a konyha titkársága bepillantásnak és némi illusztrációval beszél el a sovány kosztot, amelyet az ezen vidéken kiváltságos szokásban lévő étkezés néha egészen elfogadhatónak tesz. Nem volna teljes a kép, ha meg nem említenék hogy a Foyer helyiségeiben is megvan az a társadalmi partikularizmus, ami minden vendéglőt jellemel. Jogok és előjogok a Foyerben is vannak, így az elzártsáknak, mint „honlapító” arisztokratáknak: külön asztaluk van, míg a vendéglő jobb sarkában csaknem kizárólag magyar nyelvű diákok huzódnak meg. Másrészt asztaluk állnak a törzsvendégek, a palestinaiak és az oroszok. A szűke vendéglő-típusok között természetesen akadnak „egyéniségek” is, akik a szemléltetőnek eszemmel feltűnnek. Így például az egyik asztalánál állandóan egy algiri csar-masszu szafard-zsidó látható, — foglalkozása néve becsületes szabómester — akit hegyes bajuszával, sas-orrával és szűcs szemével inkább vérengző hajlamos spanyol torreadornak néve az ember, sem mint csupán ollóval hadakozó jámbor iparosnak. Ez a szafard-zsidó még éves korban is állandóan szoltárokat énekelget, kissé reménytel, de örögi melódiák semjéit remegtető hangon. Az ő romantikus alakja mellett egy holland zsidó alakja emelkedik ki a szűke mindennapiségből, aki a leromlott valóság országot teli szemében úgy tűnik fel, mint egy Krózus, vagy legalább is min egy indiai rája. Természetesen, hogy az alkamot a rodalmából, azaz a hollandi forintos. házájából jöcsöppent öreg urat a legnagyobb tisztelet övete mindaddig, míg ki nem sutt róla, hogy az csak naturalizált hollandus.

A Foyer „végrehajtó szervei”

Vévedés volna azt hinni, hogy csak aztán minden adótkot felsor. kontaktunk a Foyer jellemzősége. Bizony: a Foyer nemcsak rossz kosztból, hanem diákokból és pincérekből áll, a Foyer-nak megvan a maga védangyalai is, aki földi hivatására való tekintettel „végrehajtó szervei” nek tituláltják magukat. Ez a „végrehajtó szervei”: a Comité des Dames, egy hölgybizottság, amely a Foyerra való cseztelen felügyeletet gyakorolja. A Comité munkássága meglehetősen nagyjelentőségű, tudniillik ő szabja meg, hogy heterokint négyszer, vagy ötször szerepeljen-e a babfőzés a Foyer étrendjében. Ennek a létsz. tevékenységnek élén Madame Bauer, a párisi rabbi szeminárium rektorjának felesége áll, aki tekintettel magas pozíciójára, testőrséget szervezett maga köré néhány sok idővel rendelkező madameból és néhány, a „mondaine”-életet jótékonysággal fűszerező madamecikkel. Bizonyos hősiességet nem lehet magtagadni ezektől a hölgyektől, akik olykor tényleg elfáradnak a Foyerben s a

világ legnagyobb hangján kérdőzik meg a vendégeit:

— Hogyan illik a koszt uram?
Számtalanszor megtörtént már, hogy egy-egy epésőbb vendég a világ legnagyobb hangján a következő választ adja a hölgyeknek:

— Ha nagyon érdekli a hölgyeket, hogyan illik a koszt, foglaljanak helyet közöttünk és idel. jek meg jóságát.

Természetesen, hogy egy-egy ilyen oráció után hosszabb időre maradnak ki a vendéglőből az inspekciózó hölgyek és folyik minden tovább a régi mederben. A Comité azonban nem hagyja magát a két állandó inspekciózóal képviselteti magát a Foyerben. Az egyik Müller ur, egy fiatal elzárt ügyvéd, aki hivatása fontoságának hangsúlyozására állandóan fekete sapkát hord a fején s Elle Weltt, szintén elzárt orvosdoktor, akik állandóan „látható frjai” a Foyer-nak s akik tanulmányaik után megmaradtak vallásosoknak s akikben feltétlenül van valami az irgalmas eszmaritánusból, mert alkalomadtán arra is vállalkoznak, hogy az edényeket az asztalokról lecsedni segítsék.

A Foyer tekintélye azonban mindezek ellenére, vagy talán éppen mindezekért meginahatatlann. Valóban, hogy ezt a tekintélyt ritánis megbizhatóságának böbeszédheti a Foyer, ahol szombat vagy ünnepnap előtt mindig előre kell megváltani a jegyet s ha valaki erről elfeledkezik, csak ortodox identitájának otthagynya ellenében étkeszhetik. Ez a nagy szigorúságot igen érvényesítő tény az a körülmény, hogy a szombati vagy ünnepnap-koszt jobb, mint a hétköznapi. Ezzel szemben az a tény, hogy a szombati és ünnepnap-koszt rendszerint sokkal rosszabb, mint a hétköznapi. Ugy látom, Párisban is és még a Foyerben is érvényesül az a nagy emberi igazság, hogy a rosszhoz sokkal nagyobb máhosszaggal ragaszkodik az ember, mint ahogy általában a jóhoz szokott ragaszkodni... (f. e.)

Munkaadóik zavarása Bécsben. Bécsből jelentés: A kommunisár által bejelentett és szervezett munkanélküli tüntetés, amelyet a bécsi rendőrség beállított, az üzletek forgalmát súlyosan megzavarta. Magában a belvárosban csak kisebb zavarások voltak. Ötvenhat letartóztatás történt, főleg fiatalembereket vitt be a rendőrség, mert nem akartak eleget tenni a rendőrség felhívásának, hogy oszlojanak széjjel. A rendőrség a legközelebbi napokra is intézkedéseket tett esetleges zavarok elfojtására. Kedden főleg a Graben, a Szent István-terén és a városközpontban gyülekeztek nagyobb csapatok és rendeztek tüntetéseket. A tüntetések többnyire a luxusüzletek előtt folytak le. Az üzletek tulajdonosai részben szóra voltak.

Európai egyetemet végzett orvosdoktor
82 éves, prient román, állami kinevezéssel, ki B. csban hosszabb ideig assisztált, 8 éve hazatérve, jólmenő polyklinikával, teljes orvosi felszereléssel és nagyobb ingatlannal rendelkezik, nagy forgalmu vidéki városban, névelés céljából megismerkedne magához illő jól nevelt vallásos urilánnyal, kinek megfelelő hozományja van. Fényképpel ellátott levelet: „Orvosdoktor” jellegre a hiadé továbbít. Teljes díszítés. 8852

Mig a készlet tart

Végrehajtás

Lloyd 2888

AU PRINTEMPS

cégnél, Str. Memorandului 11. CLUJ

Meglepő olcsó árak!

Fél lakkcipő (női) lej 315
Antilop félcipő, (női) lej 298
Fél chevreaux cipő (női) lej 310
Fél vászon cipő (női) lej 190

Szandálok:

Férfi, női és fiúk részére (lej) 130, 160, 220

Mig a készlet tart!

...ednek meg a vendé...

...nt uram? ...nt már, hogy egy-egy ...udvariasabb hangján a ...gyeknek: ...a hölgyeket, hogyan is ...lyet közöttünk és izl...

...gy ilyen oráció után ...i a vendéglőből az in ... minden tovább a régi ...an nem hagyja magát a ...épvisselői magát a Fe ...ur, egy fiatal elzóni úg ...ánk hangszólyozására ál ...a fején s Elle Welt, ...abik állandóan plátók ...tanulmányaik után is ...s akikben feltölkönl ...maritázusból, mert alk ...ak, hogy az edényeket ...nek.

...b.n mindenek ellmére ...ekért megingathatva ...ntélyt ritánis megbáka ...yer, ahol szombat vagy ...re kell me.váltani a je ...lfeledkesik, csak orre ...a ellenében étkeshetik ...en érkezővé tenné az a ...i vagy ünneppapi köny ...szel szemben az a köny ...napi közt rendezéret: ...ekésmapi. Ugy látszik, ...rben is érvényesül az a ...a roszhoz sokkal na ...odik az ember, mint ...okott ragaszkodni...

(f. e.) ...zavargása Bécsben. ...nis át által bejelentett ...tűntetés, amelyet a ...s ületek forgalmát su ...n a belvárosban csak ...ötvenhét letartóztatás ...et vit be a rendőrség, ...tenoi a rendőrség fel ...k széjjel. A rendőrség ...ntézkedéseket tett eset ...keden főleg a Graben ...és a városban elő ...ok és rendeztek tünt ...bbnyire a luxus ületek ...k túlnyomó része azon...

...nál is olcsób...ban vásárol...hat cipőkett...

TEMPS ...andului 11. CLUJ

csó árak! (női) lej 315 (női) lej 298 (női) lej 310 (női) lej 190 ...álok: 130 ...szére (lej) 160, 220

szlet tart!

HIREK

... az Új Kelep az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja. Szerkesztők: Glikkai János és dr. Marton Ernő. Szerkesztő Dr. Marton Ernő. Az Új Kelep cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg. Hónapról árák: Egy hónapra 85 lei, negyedéves 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.

A mai naptár

Vasárnap

5685 Tévét 1. 1924 december 28.

Bjholtd 2-ik napja, Chanuka 7-ik napja.

Hétfő

5685 Tévét 2. 1924 december 29.

Morris Rosenfeld: A kis fiam

Fordította Giszkalay János
Van nekem egy kicsiny fiam,
Egy édes kis legény,
Ha látom őt, hát azt hiszem,
Egész világ anyém.

De hajh, csak ritkán láthatom
A drágát éberem,
Ha látom, mindig alszik már
S így is, csak éjjelen.

Kiöz a munka már korán
S későn cserzt haza,
Oh, ismeretlen ennekem,
Fiam szemé s szava.

Aggódva rohanok haza,
Hidg az éj ma, zord,
És halvány araja rám mosolyog:
„Oly édes, drága volt...”

„Hogy megbeszél, mily okosan:
— Oh, drága jó Mama,
Mikor jön és ad pennikét,
Az édes jó apa?...”

S már agyánál vagyok. — Szívem
Csordultig telt van,
Meg kell hogy lásson engemet,
Az én kicsiny fiam!

Agyánál állok s nézem őt.
Halkan gügyög szava,
Az ajka álmódón rebeg:
„Oh, hol van most apa?...”

Megcsókolom két kék szemét,
Fölnyílnak — „gyermekem!” —
Ugy néznek rám, úgy nének rám
S lehunynak hirtelen.

Apád van itt kicsiny fiam,
Ad pennit... ó maga...
Almában ajka csak gügyög:
„Oh, hol van most apa?...”

S a szívemen keservezen
Nehéz fájás csap át:
Ébredsz majd egyszer kis fiam
S nem látod már apát.

1924. december 28-án született a zsidó nyoma legnagyobb költője, a Gettó Petőfije, Morris Rosenfeld. A jiddis nyelv már 1 val Morris Rosenfeld előtt is elfogadott irodalmi és kulturális szimbólum volt. — de főleg csak Oroszországban és a marika nagy zsidó centrumában. Egész társadalom nagylehetségű író és költő irodalmi munkássága jelzi azt az utat, amelynek végén az egykori német-szláv-heber zagyvalék, zsargonból, a mai magas fejlettségű, nagy kultúrájú, muzsikus hangzású jiddis nyelv lett. De az európai és amerikai kultúrával előtti ismerette, népszerűsége és bevett irodalmi nyelvű igazán csak Morris Rosenfeld tette a jiddis nyelvet. Költeményeit csaknem az összes kultúrnyelvekre lefordították és a fordítások révén egyre nagyobb érdeklődéssel és értékeléssel fordultak a jiddis nyelv felé. Morris Rosenfeld tipikusan zsidó sorsu poéta és

ennek a tipikus zsidó sors minden költeményéből kiűződik. Ifj korában vándorló szab legény volt. Oroszországból Angliába vetődött, onnan Merikába és hanyt-vetelt életében keresztül élt mindent, ami proletáryomor és ami zsidó nyomorság. Mint ír t és költő Amerikában fedeztek fel. A koplalást a gyomorhajos szabolegény allg néhány év leforgása alatt világhírű ember lett. Szomorú munkásdalait és zsidó költeményeit nagynevű költők ültették át az európai kultúrnyelvekre. De világhírűben is megmaradt annak ami volt: egész szívvel proletáryköltőnek és teljes esmé nagyszerű harcosa volt és körülbelül ugyanazt a szerepet töltötte be a jiddis irodalomban, mint Petőfi a magyarban. Költeményeit magyar nyelvre is Arno d fordította le, meg lehetőségen függően. Egyes költeményeit többen is fordították, többek között Ignotus és Giszkalay János.

— Ceire Mizrachi szervezkedés Nagyváradon. Az ötödik erdélyi zsidó cionista konferencia határozatainak hatására, de az általános zsidó társadalmi esztétségnek is megfelelően, a nagyváradi zsidó ifjúság keretén belül megindult a komoly Ceire Mizrachi-mozgalom. A Ceire Mizrachi, amint már a neve is mutatja, a cionista szervezeti miarachi frakciója köré csoportosuló ifjúságból r-k ruálódik és célja az, hogy az erdélyi zsidó ifjúságot a vallásos felteggésű cionista munkának megnyerje. Az országos szervezkedés első megnyilvánulásként a nagyváradi Ceire Mizrachi szervezet elnöke, Just Móse, kiáltvánnyal fordult Erdély zsidó ifjúságához, amelyben azokat a feladatok tártja a zsidó ifjúság felé, amelynek megvalósítására a nagy Mizrachi szervezettel harcolva hívóvannak működni. Ezen a feladatok az általános cionista program-pontokon kívül a vallásos és Tóra-hű életberendezkedések lehezővé tétele u y a galutban, valamint az újjáépítés Ered Jisraélben. Nagy remény van rá, hogy a nagyváradi Ceire Mizrachi megkezdett országos szervezkedés munkája jó eredménnyel fog végződni és az eddig meglévő két nagy cionista ifjúsági szervezet, a Borsábia és az Aviva mellett sorrendben mint harmadik, de jelentőségében mint nem utolsó cionista ifjúsági szervezet fog működni.

— A Haarmann-per utójátéka. Berlinből jelentik: A Haarmann által meggyilkolt gyermekek emlékére és honátarkozói kérvényt adtak be a kormányhoz, amelyben az áldozatok megtalált testre main-k közös sírba való temetését kérik. A kereset a kerést minden valszinűség szerint teljesíteni fogja. A bíróság elrendelte husz olyan a perben szereplő e.yén ellen a büntetői eljárás, ahikről a tárgyalás során kitűnt, hogy Haarmannt hámségitettek sőtét bünei elkövetésében.

— Eljegyzés. Sziget Linuska és Fischbela Léonó jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Vérese vertek két igazoltatót Miskolcon. Miskolcra jelentik: A leguőbbi választás óta, amely mint ismeretes, a demokráta jelölt győzelmével és a fajvédők jelölt vereségével végződött, a fajvédők bűnükben éjjelenként igazoltatókat „randevűk és a leguőbbi napokban számos éjjelenki járókeltő vérese vertek. A demokráta ifjúság megunta a gumibotos garázdálkodót működésűt és ellenalakulatokat szervezett, amelyek vasárnap éjjel két igazoltató-társaságot agya-főbe vertek. Miskolcon bizonyosra veszik, hogy az ébredők csakútan becsúztatják kedvezo éjjeli sportjukat.

— A maroshévi zsidó nőegylet közgyűlése. Maroshéviről jelentik: A maroshévi zsidó nőegylet folyó hó 21 én tartotta meg es évi rendszeres közgyűlést. Ezen alkalommal a zsidó nőegylet társaság tagjai gyermeküket látott el teli ruhával. A közgyűlés egyhangúlag választotta meg elnöknek Blumenthal Mórnt alelnöknek Backer Izstnét és jegyzőnek Hochfelder Máriát.

* Ügyvédi hír. Dr. Francovici Jenő ügyvéd Bucurestiben irodáját Strada Franklin 5. sz. alól Strada Bradului 8. szám alá helyezte át. Telefon: 37-58.

* Székrekedésnél, gyomorrontásnál vegyen Purgot eredeti dobozban. (4)

— Belgrádban tüntettek Cankov ellen. Cankov bolgár miniszterelnök Belgrádban érkezett. A pályaudvaron nagy tömeg gyűlt egybe, amely Cankov ellen tüntetett. A tüntetésnek a rendőrség vetett véget. Ma délelőtt Pasics, Nincslcs és Cankov tanácskozást folytattak és az a nézet alakult ki, hogy a fennálló nehézségeket el lehet simítani és a jó viszonyt Szerbia és Bulgária között rövidesen meg lehet teremteni. A konferencián főleg a bolsevizmus elhárításának módosait fogják megállapítani, de szóba fognak kerülni a két országot érdeklő különböző problémák is.

— Elvezett egy hatszázmillió karcsett. Budapestről jelentik: Szombaton éjjel megjelent a budapesti főkapitányságon Dnes Gy. Aladárné és előadta, hogy a Varosi Sínházban állított a bolgár hatszázmillió korona értékű platina karcsettje. Dnesné a Varosi Sínház előadásán volt a férjével és már csak a kocsiában vette észre, hogy a drágakövekkel kirakott karcsett hiányzik karjáról. Rögön visszasietett a színházba, átutatta párholyukat, a ruháiban is alaposan körülnézett, de az ékszer már nem taláta. A rendőrség megindította a nyomást.

— Huszonkilencen megfagytak Amerikában Newyorkból jelentik: Ezen amerikába kösöpes és nyugati állami an a rendkívüli hideg következtében, amely sokhelyütt huszonöt fok Celsiusnál is nagyobb, számos haláleset történt megfagyás következtében. Idáig huszonkilenc megfagyott embert találtak a hegyek között.

— Meggyilkoltak egy hetvenhárom éves asszonyt. Nagyváradról jelentik: Kis Riza heve három éves nagyváradi asszonyt tegnap délután külvárosi lakásán szomszédai halva találták. A halálesetről azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan detektívek mentek a helyszínre. A detektívek megállapították, hogy a vagyonos öregasszony gyilkosának esett áldozatul, mert erre való hatalmas fejsebe, melyet fejével, vagy valami más éles eszközzel követtek el. A megindított nyomozás során egyik szomszédjár, Simon Sándorra terelődött a gyanu, akit a rendőrség őrizetbe vett.

— Ma zárul a sómérek kiállítása. Vasárnap, a hó 28 án zárul a kolozsvári sómérek kiállítása, amelyet a Tarbut iskolában rendeztek meg. A közönség szórakoztatására vasárnap délután bábszínházat rendeznek a kiállítás helyiségében, amelyen külön belépődíj nélkül vehet részt a közönség. A eserkészünk reméli, hogy a nagy igyeketéssel és szereffel megrendezett kiállítás utolsó napján mindasok megjelennek, akik eddig is megértéssel kísérték figyelemmel a zaidó ifjúság tevékenységét.

Nagykarácsonyi vásár

melyen leszállított árakkal

BLATT

Plaşa Unirei 13.

1 pár kötött női harisnya	Lej 25
1 pár flohr harisnya	53
6 pár női harisnya minden színben	145
6 pár férfi zokni minden színben	145
6 pár kötött férfi zokni divatszínekben	198
1 pár női muszlin harisnya	69
1 pár női cérna harisnya	98
1 pár cérna fatyol harisnya	90
1 pár selyem harisnya, színekben	172
1 drb gyapjú sall	115
1 drb himalája sall	140
1 drb női divatszapka	120
1 pár felt kertyő, női és férfi	55
Gyermek reformnadrág	65
Női reformnadrág	96
1 drb női kötött kabát	440
1 drb divatmellény	550
1 drb divatmellény selyemmel	665
1 drb női gyapjú ruha divatszínben	595

A karácsonyi vásár alkalmából az összes raktáron levő árak melyen leszállított árakkal lesznek kiárusítva

Blatt harisnyát a legjobb

Utol- érhetetlen olcsó

árakért szeresheti be karácsonyi
szükségleteit — női és férfi

**szövetek,
selymek,
vászon
és mosóárukban**

**Heller,
Weisz & Molnár**

divatruházában — Cluj-Kolozsvár,
Calea Regele Ferdinand No 6.

Nagy, olcsó
karácsonyi
maradékvásár

STOEWER irógép
LEPAGE
Kvár. — Gyárképr.
Kérjen ajánlatot.

SUCHARD
CSOKOLADÉ
HÁZTARTÁSRA ÉS NYERS EVÉSRE

**Szőrme és
fonalfestés!**

Ószi ruhákat és bármilyen kolmát a legjobban fest és tisztít
"KRISTÁLY" KÉLMEFESTŐ-GYÁR
Telefon 508
CLUJ

**Szőrme és
fonalfestés**

A női divat legszebb anyagai
állandóan nagy vá-
lasztékban. — Elsőrendű anyagok. Szolid árak!

Grünwald és Steiner
női divat különlegességek áruháza.
Cluj, Piața Unirii No 12.

A valódi
Schicht „Szarvas“ védjegyű szappan
kiméli értékes fehérneműjét

KÖZGAZDASÁG

Módosítják az adótörvényt

Az adókövetéseknél befolyást biztosítanak az adózóknak is

(Bucaresti-Bucarest, december 27. Az Uj Kelet tudósítójától) Állandó panaszra adott okot, hogy az adókövetések alkalmával a végrehajtó közegek a legtöbb esetben nem az adóalany és a tényleges jövedelem alapján rótták ki az adókat, hanem gyakran a teherviselést meghaladóan sújtották az adófizető polgárokat. Ennek oka főleg az erre vonatkozó törvények hányossága volt. Megtörtént, hogy egyes városok, hasonló gazdasági helyzetben levő városokhoz viszonyítva, aránylag sokkal súlyosabban adóztatta meg lakosait. Ennek a tarthatatlan helyzetnek a megszüntetésére a pénzügyi kormány a már egyesített adótörvényeket módosítani akarja, amely módosításnak a tervezete rövidesen minisztertanács elé kerül, hogy annak jóváhagyása után a kamara elé terjeszessék.

A törvényjavaslat olyan radikális módosításokat akar végrehajtani, amelyek alkalmasak

arra, hogy az eddigi sérelmeket teljesen kiküszöböljék. Ennek a reformnak a jelentőségéből áll, hogy az adókövetések alkalmával befolyást biztosítanak az adózóknak is. A pénzügyminiszter tehát engedve az érdekeltek többszöri kérelmének, az adók egységesítéséről szóló törvényt két évi alkalmazás után módosítani fogja és e módosítás folytán az adókövetéseknél szóhoz fognak jutni az érdekelte adózók képviselői is.

A törvény általánosságban a régi erdélyi adótörvények határa alatt áll, de az adókövetési eljárás tekintetében a régi román törvényeknek felel meg.

A már érvényben levő törvény is kimondja ugyan az illetékes hivatalos közegeknek az adózókkal való együttműködését, de eddig ez az elv a valóságban nem nyert alkalmazást és ezért a pénzügyi kormány most törvényhozási úton szándékozik rendezni ezt a kérdést.

A mai valutapiac

A mai napon a karácsonyi ünnepekre való tekintettel szünetelt a devizatorgalom.

Valutapiac december 27-én:

Ma úgy a bukaresti, mint a külföldi tőzsdéken szünetelt a hivatalos forgalom.

Magyar kölcsönvagonok Jugoszláviában. Belgrádtól jelentik: Az államvasutak vesérgazgatósága legutóbb a MÁV.-hoz fordult tehervagonokért. A magyar államvasutak most kétszázötven mári tehervagont kölcsönöztek, amelyeket a Jugoszláv vesérgazgatóság az exportőrök rendelkezésére fog bocsátani.

A bőripari áremredukcióban sincsen munkáselbocsátás. Brassóból jelentik: A brassói bőrgyárak és az ezekkel érdekességben levő megyei és más bőripari vállalatok az általános gazdasági krízis következtében büszkeszállásos ásem-

redukciót léptettek életbe. A bőrgyárak, nagyon helyesen, nem bocsátják el a munkásokat, hanem a vasipari vállalatok példájára munkakorlátozással segítenek a helyzetet olyan formán, hogy a heti hat napi munkaidőt három naponként nyolc órai, háromnaponként pedig hat órai munkaidőre redukálták.

Ausztriában újból életbeléptetik a gabonavámot. Bécsből jelentik: Mint ismeretes, Ausztriában a gabonavámok eddig fel voltak függesztve. Ezt a vámot január elejével újból visszaállítják, de nem fix váru, hanem elasztikus és a gabonák szerint alkalmazza a kormány a minimális vagy maximális vámot. A minimális vám körülbelül az érték 1 százaléka lesz és így számottevő drágulást nem fog okozni, ha tekintetbe vesszük, hogy Bécsben a bura júliusban 60-70 százalékkal drágult. A mai árak mellett pedig kétségtelen, hogy az osztrák kormány a minimális vámot fogja alkalmazni.

A legjobb minőségű

tejcsokoládé

minden üzletben kapható

Fajták: Chocolat au lait, Bosphora, Mocca, továbbá Bitter, Sec.

Csakis minőségkezelőknek

Modern csomagolás

Csakis minőségkezelőknek

KANDIA felírás garantálja a minőséget

Harmincegy millió egyenes adó többlet el sújtották Kolozsvár lakosságát. E héten tejesedett be Kolozsvár az 1924. évre szóló egyenes adó kimutatás. A kimutatás szerint az 1923. évi 53 millió lej egyenesadóval szemben 1924. évre 84 millió lej egyenesadót vetettek ki Kolozsvár lakosságára. Az amugyis súlyos gazdasági viszonyok között ezt az újabb nagyobb megterhelést aligha fogja tudni elviselni Kolozsvár lakossága.

Külföldi hitelt kapnak a magyarországi vállalatok. Budapestről jelentik: Az utóbbi időben a budapesti piacra szakadatlanul érkeznek külföldi pénzügyintézetek. Már eddig is több vállalat kapott olcsó hitelt, így hosszú lejáratú nagy angol font kölcsönt kapott a Nasci fatermelő vállalat, amelynek újabb erdőtermelései vannak és ezek lebonyolításához van szüksége az új tőkére. A Goldberger textilgyár 250 ezer angol font kölcsönt kötött le egy angol csoportnál 76 százalék mellett. De hasonló kedvező feltételek mellett kínálkozik az amerikai dollárért is, amelynek igénybevétele végett több vállalat folytat tárgyalásokat.

Képzik a kolozsvár-marosvásárhelyi vasutvonalat. Bukarestből jelentik: A kolozsvár-marosvásárhelyi közvetlen vasutvonal kiépítését már évekkel ezelőtt tervezte a kormány, de az államvasut általános reorganizációjának szükségletei nem adtak anyagi lehetőséget ahhoz, hogy ez a terv a gyakorlatban meg is valósulhasson. A közlekedési kormány az új költségvetés munkálatait megelőzően ismét felvetette a stratégiai és gazdasági szempontból is oly fontos vasutvonal kiépítésének tervét, mely azonban a kormány több tagjánál ellenszere talált. Megnehezítette a kérdés elvi megoldását az a körülmény is, hogy Kolozsvár és Torda között alagutat kell építeni, melyek költségei egymagukban véve is horribilis összegre rúgnak. Mosoiu tábornok közlekedési miniszter indokait végül mégis kénytelen volt elfogadni a kormányt úgy, hogy ma a kolozsvár-marosvásárhelyi vasutvonal kiépítése befejezett tétel. Az előmunkálatok elvégzésére szakbizottságot alakítanak, mely a jövő év elején meg is kezdi munkáját, úgyhogy 1925. nyarán az új vasutvonal kiépítéséhez hozzá is fognak.

Nagy karácsonyi nőkaip vásár.

Csak dec. 31-ig filckalapot 275 lej. Cilinder és bárszony kalapok 390 lejtől az

kalap üzletben, Cluj, Calea Regele Ferdinand 8. szám. Golya-drúházzal szemben.

GALVANI
A LEGJOBB ELEM

Gyártja: GALVANI-gyár Timisoara

A közkedveltségnek örvendő **Föraktár: CLUJ**, Strada Dorobanților No 11.
GLORIA tápsör
ismét kapható.
Turdai Sörgyár Rt. Gyár: Turda

SPORT
Karácsonyi külföldi sportesemények
Magyar futbalcsapatok sorozatos külföldi győzelme

A külföldi csapatok közül a magyarországiak, amint magirtuk volt, külföldi turát bonyolítanak le. A szerencse addig nagyon kedvezett nekik, mert valamennyi mérkőzésüket megnyerték.

Részletes eredmények:

Drezda. MTK—Guts—Muts 1:0 (0:0). A mérkőzés esztől jéggő fagyott pályán folyt le és csak nehéz küzdelem árán döntött a magyar csapat javára Orth góljával.

Lipce. MTK—Fortuna 5:1 (4:0). Pénteken játszott a két csapat. A Fortuna Középnémetország bajnokcsapata és így a győzelem az MTK részéről igen szép teljesítmény. Orth—Molnár—Varga és Jenny rugták a gólokat.

Barmen. Vasasok—Barmen Stadt 3:1 (2:2). A budapesti Vasasok nagyszerű játékot produkáltak és Takács és Szentmiklóssy góljaival könnyen győztek. Pénteken Kölnben játszott és a Köln 1907. csapatával szemben is győztek 2:1 arányban.

Venecia. Bécs válogatott—Venecia válogatott 6:1. Az osztrák második garanta a könnyen győzött.

Livorno. Törökvs—Livorno 2:1. A budapesti vasutas csapat értékes győzelmet aratott a Livorno felett.

Róma. A varói Polonia meghívást nyert egy körmérkőzésre, amelyen a bécsi Rapid is résztvevett. Nagy meglepetésre a lengyel csapat legyőzte a Rapidot 3:1 arányban.

Minden szidő sportember elmege a ma délelőtti 11-kor kezdődő Jakobi Dudi matiné. Szórakozik és áldoz az elhunyt szidő futballista emlékének, ha a másort végig-mézi.

Libamájat veszek
a legmagasabb árban.
Készítők: Zsira rendeltet elfogadók. Baumhaft, C. Reg. Ferdinand, [v. Wesselényi M-uca 10]

Grafit
rud és tábla „Bohemia“ jelzéssel, gép, vas és öntöttvas kályhák feketítésére és fényezéséhez.
GRAFIT por és darabos, vasöntődek számára.
FLOKENGRAFIT.
Minden rendelést prompt szállít.
HERMES
Csehszlovákiai Grafitművek, közvetlenül és lakatai révén. Bukarest Telefon 32-77.
Strada Col. Orero No. 23.

SZÍNHÁZ - MŰVESZET
Ma van a Jakobi-matiné a Magyar Színházban

Ma délelőtti tizenegy órakor ünnepélyes, művészi matiné lesz a Magyar Színházban Jakobi Dudi emlékeztetésére. Valami egészen szokatlan egyöntetű kegyeletes érzésben egyesültek Kolozsvár összes sportkörei, színészek és írók, hogy szívük melegével áldozzanak a virágzó ifjúságában meghalt szidő sportembernek. Mert Jakobi Dudit Románia egész sport-társadalmának maga halottjának tekintik és Kolozsvár sportkörei még fokozottabb kegyelettel veszik ki részüket az általános megemlékezésből. Természetes, hogy az emléktűnnap központjában a kolozsvári Haggibbor áll. Jakobi Dudi a Haggibbor tagja volt. Amióta az egyesület fennáll és élete utolsó napjág megható szeretettel és páratlan munkabírással tevékenykedett a Haggibbor fennállása körül. Nem pusztán egyetemesi játék volt ez és kereteiben túlnőtt a megmozdított sportalkotás határain.

Ma a csöndes, mindenki mosolygó, mindenkit szerető és éppen azért mindenki által szeretett ifjú szidő lelkeének egész szidősgát élte ki a Haggibbor keretében. Éveken keresztül celtudatos és soha nem lankadó testi nevelője volt a kolozsvári szidő fiataloságnak és ugyanakkor az egyesület adminisztratív teendőinek orozslárészét is magára vállalta. A szidősgáért, a szidő ifjúságért tette ezt és ifjúságának derekán úgy távozott körtünkől, mint egy klasszikus hős: a poszton halt meg, a sport halottja lett. A kolozsvári szidő ifjúságnak örök mintaképe marad ez a csöndes, drága szidő katona és a holnapi matinéja bizonyára ott lesz Kolozsvár egész szidő társadalmának is, az a szidő társadalom, amely mindig büszkén vallotta magáénak Jakobi Dudit.

A MAGYAR SZÍNHÁZ ÉRTEKEI
Vasárnap d. e. 10-kor: Művész matiné Jakobi emlékére, esti helyárrakkal, sorozat 189.
Vasárnap d. u. fél 4-kor: A nótás kapitány (Operetta) Udonság 2-odszor, rendez esti helyárrakkal, elővétel díj nélkül, sorozat 190.
Vasárnap este 8-kor: A nótás kapitány (3 adszor, premier helyárrakkal, bérletszűnetben, sorozat 191)
Hétfő: A nótás kapitány (4-edszer, napi bérlet 49 szám A, rendez helyárrakkal, sorozat 192)
Kedd: A nótás kapitány (5-ödször, napi bérlet 50 szám B, rendez helyárrakkal, sorozat 193.)
Szerda: Lumpácus Vagabundus és a 8 jónadár (A 11 felvonás keretében: Sylvesteri kabaré, rendez helyárrakkal, napi bérlet 51 szám A, sorozat 194)
Csütörtök d. u. fél 4-kor: Orpheus a pokolban (Méréselt helyárrakkal, sorozat 1)
Csütörtök este 8-kor: A nótás kapitány (6-odszor, premier helyárrakkal, bérletszűnetben, sorozat 2)
Péntek: Apáról-fiura (Udonság először, rendez helyárrakkal, premiérbérlet 29 szám, sorozat 3)
Szombat d. u. fél 4-kor: Az üvegpipó (Udonság 4-edszer, méréselt helyárrakkal, sorozat 4)

MOZGÓK
Select Mozgó. Vasárnap, december 28. Premier! Éva. Eradeti Lehar Ferenc operette után. Főszerepben Hollai Kamilla.
Hétfő, december 29. Premier. *Aki másodsor veszi el feleségét.* Szenzációs dráma 7 felvonásban. Főszerepben Agnes Áres.
Uránia-Mozgó. Vasárnap, december 28. Premier. *Fenyegetés.* Egy acólianus ember borzalmas szenzációsja 6 felvonásban. Főszerepben Samsca, Luciano Albertini.
Hétfő, december 29. Premier. *Gyémántcsempész.* Szenzációs bűnügyi filmregény 6 felvonásban. Főszerepben Miles Chalthorp.
Apsilo-Mozgó. Vasárnap, december 28. Szenzációs premier. *Sátán bukása.* Szenzációs rejtelmes szövevény dráma 6 felvonásban. Főszerepben Hans Laekner.
Hétfő, december 29. Premier. *Vége a komédiának.* Szenzációs bűnügyi regény 5 felvonásban. Főszerepben Elgo Beck.

Hirdessen az Uj Keletben!

Modern ruhafestés, tisztítás GINK-nél, CLUJ Lloyd 3022.
Gyermekét, hogy meg ne fázzék, saját lakásán, speciális lámpájával lefényképezi, karácsonyi nagytáncokat olcsón vállal **Gárdy Imre**, Str. Saguna 20. (v. Bartha Miklós u.) Cluj. — Telefon 7-28.
Dívtos nőkabátok végleges kiárusítása mélyen lecsökkent, minden elfogadható áron. **URANIA áruház** Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 84. Uránia-mozival szemben. Strocco 186

APRÓHIRDETÉSEK

Egyesületi közlések egy szűk P-... vastag betűvel 6 lej. Logó... apróhirdetés 20 lej, állatkeresőknek 30% kedvezmény

Két intelligens tisztviselő vagy tisztviselőné ural családnál teljes ellátást kaphat zongorahasználattal, ugyanett kóser ebéd vacsora koszt kapható Kiss-utca 1. 3351

Elvállalna intelligens izr. urinő egy jobb házból való leánykát teljes ellátásra, zongorahasználattal 1925 január 1-től. Özv. Berger Antalné, Nagyváradi, Str. Gozdu 42, I. em. 7.

Kedvező fizetési feltételekkel olcsó és szép ruhát készít a legújabb divat szerint Dávid József, Calea Victoriei 7.

Elsőrendű munkaerővel rendelkező fűszer, vegyes kereskedő segéd állást nyerhet. Esetleg teljes ellátással. Cim: Salamon Lázár, Ludosul de Muris. 8281

Szép kis üzletberendezés olcsón eladó. Cukorka-üzletbe vagy papírkereskedésbe igen alkalmas. Cim a kiadóban.

HUNWALD

Cluj, Str. Vlahuja (vált Balval-u.) 3. Telefon 147.

Üvegesiszolda és tükörgyár. Táblatüveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újrafonásorolása 1700

Lassenco

Nemzetközi Szállítási Vállalat Cluj, Piața Unirii 32. Az Erdélyi Bank épületében. Telefon 640. Táviratolm: Lassenco

Ajánlja a kereskedő köröknek

gyűjtővagon-

forgalmát ab Wien, Triest, Németország, valamint Csehszlovákia nagyobb városaiból.

Rudolf Mosse Rt. 4130

DERBY

cipőgyár fiókja

Cluj, Calea Victoriei (vált Kossuth L.-u) No 1.

Tisztelettel értesítjük a vásárló közönséget, hogy a kiváló minőségű, saját gyártmányu cipőinkből az igazgatóság engedélye folytán

uj évig

az előirt eredeti gyári árakból

15%

kedvezményt

nyújtunk

Rudolf Mosse 4151

Technica

vilamosági és műszaki vállalat

öntődéje

készít díszműtárgyakat és géprészeket gyorsan a legzolidabb árak mellett. Cluj, Strada Regina Maria No 9. Rador 2502

Uram.

Uram lámpával világosítsa szobáját

Double raglanok

férfi- és fiuruhák

M. Neumann

cégnél Cluj, Piața Unirii 14.

Mindenütt kaphatók

Rador

Ursus Extra világos és Hercules dupla maláta barna kolozsvári sörkülönlegességek Ursus - Czell sörfőzde Kolozsvár

Kérjen csak

Toile Tarare A.G.B. finom mosószöveteket

Les Successeurs d'Albert Godde, Bedin & Co.

Paris, Lyon, Tarare Mulhouse ház különlegességeit.

Bukaresti fiók: 70. Str. Carol - 2. Str. Calderari.

Eladás kizárólag engros

Rador II.

Kölni vizek minden illatban, literes üveg 115.- lei versenyt ár a Rózsa M. ROYAL DROGERIÁBAN Cluj, Piața Unirii No. 26

R. Mosse 32

Ne aljjon fel hangzatos hirdetéseknek! Győződjék meg a

Dréher-Haggenmacher

DACIA

extra téli és a

Bavaria

dupla maláta sörök kiváló jó minőségéről.

Sirocco 617

Ujévre egy üveg

BOGSZA

cocktail de chocolat likör

a legpraktikusabb ajándék.

Sirocco 617

Magyarországi...
Kézír...
adank v...

Orszá

Négy em...
forrása után...
roszó lépés...
országos kor...
kalmat. Az...
mult héten...
ferenc ájt...
románia min...
viseltette me...
képviseltetés...
riassági aktr...
dóttel, Bes...
lyosabb zsid...
indultak Bu...
dülre viszil...
égetőbb pro...
párt és szer...

Amióta...
vétele, a m...
elgondolások...
zsidó nép p...
ség keresztü...
hetetlennek...
történelmi f...
sági viszony...
ket beszélő...
mentalitás...
zetést adni...
pártkeretek...
szott a lehe...
a - hogy...
délyokhez...
hozzájárult...
érthető ok...
ltnak egy...
kisebbséget...
sági célhitt...
szervezett t...
tés híján á...
hatalom az...
diktál. Ha...
szülők gyer...
szentségtel...
zsidó egysz...
kat és zsid...
délyek meg...
lődő utcai...
tétlen nem...
nyugalom...
politikai fa...
szegülni va...

A korm...
ják. Szétsz...
Bántottent...
szak mind...
éppen az a...
tendő ráve...
kölcsei java...
helyzetünk...
az új utak...
sére. Romá...
dolkodó rs...
a zsidó jav...
politikai a...
ban élünk...
dentünk, a...
délyiek va...
skár mag...
távol tart...
tól, - a...
mán ránk...
késben, e...
birkózni a...
volt a kü...
szágrézni...
csak meg...
nyok külö...
dent meg...
kotni és n...
romániai r...